

NOVI DOK
2-9-2015 12-12

PRIJEDLOG

Na temelju članka 30. Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 69/2009, 84/2011, 54/2013, 127/2013 i 92/2014) i članka 31. stavak 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/2011 i 119/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici --. rujna 2015. donijela

O D L U K U

**o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza
za razdoblje od 27. ožujka 2016. do 28. ožujka 2020. godine**

I.

U svrhu očuvanja prometne povezanosti regija, gospodarskog i društvenog razvitka Republike Hrvatske, utvrđuje se obveza obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza i to na sljedećim linijama:

- Dubrovnik – Zagreb - Dubrovnik;
- Split – Zagreb - Split;
- Zagreb – Zadar – Pula – Zadar - Zagreb
- Zagreb – Brač – Zagreb;
- Osijek – Dubrovnik – Osijek;
- Osijek – Split – Osijek;
- Osijek – Zagreb – Osijek;
- Osijek – Pula – Split – Pula – Osijek;
- Osijek – Rijeka – Osijek;
- Rijeka – Split – Dubrovnik – Split – Rijeka.

II.

Usluga obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza na linijama iz točke I. ove Odluke je javna usluga i od interesa je za gospodarski i društveni razvoj regija u Republici Hrvatskoj.

III.

Uslugu iz točke II. ove Odluke mora se obavljati u razdoblju od 27. ožujka 2016. do 28. ožujka 2020.

Opseg i standard usluge obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza na linijama iz točke II. ove Odluke utvrđuje Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture.

IV.

Zračni prijevoznik koji obavlja uslugu iz točke II. ove Odluke ima pravo na naknadu za obavljanje usluge.

Naknadu iz stavka 1. ove točke čine razlika dijela neostvarenih prihoda u odnosu na troškove obavljanja usluge.

Naknada razlike dijela neostvarenih prihoda u odnosu na troškove obavljanja usluge iz točke II. ove Odluke osiguravat će se u državnom proračunu Republike Hrvatske za pojedinu kalendarsku godinu, a Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture će planirati sredstva u državnom proračunu kao subvenciju za očuvanje prometne povezanosti regija – domaći linijski zračni prijevoz.

V.

Pravo na obavljanje usluge iz točke II. ove Odluke, za jednu liniju ili više linija, ima zračni prijevoznik koji ispunjava uvjete iz javnog natječaja.

Informativna obavijest o javnom natječaju za obvezu obavljanja usluge iz točke II. ove Odluke učinit će se dostupnim putem objave u Službenom listu Europske unije i/ili Narodnim novinama, a rok za predaju ponuda ne smije iznositi kraće od dva mjeseca od dana objave informativne obavijesti o javnom natječaju.

Odabir najboljeg ponuđača mora se završiti najmanje 2 mjeseca prije početka obavljanja usluge iz točke II. ove Odluke.

Za raspisivanje i provođenje javnog natječaja nadležno je Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture.

VI.

Zračnom prijevozniku izabranom sukladno točki V. ove Odluke nadoknadit će se troškovi nastali uslijed ispunjavanja standarda iz točke III. stavak 2. ove Odluke koji se zahtijevaju za obavljanje usluge iz točke II. ove Odluke.

Nadoknada troškova iz stavka 1. ove točke ne smije prelaziti iznos potreban za pokrivanje neto troškova nastalih pri izvršavanju svake pojedine usluge, uzimajući u obzir prihod, koji zadržava zračni prijevoznik, te razumnu dobit.

VII.

Zračni prijevoznik iz točke VI. ove Odluke dužan je voditi odvojene interne financijske izvještaje i računovodstvo prihoda i troškova obavljanja usluge iz točke II. od svojih ostalih aktivnosti.

Za provedbu isplate sredstava na ime naknade za obavljanje usluga iz točke II. ove Odluke, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture i zračni prijevoznik iz točke VI. ove Odluke, sklopit će poseban ugovor kojim će se detaljnije regulirati međusobna prava i obaveze.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, --. ----- 2015.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Ovom Odlukom osigurava se kontinuitet prometne povezanosti i neprekinutost obavljanja redovitog zračnog linijskog prijevoza koje je od značaja za gospodarski i društveni razvoj regija unutar Republike Hrvatske, na način kako je propisano odredbama Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 69/2009, 84/2011, 54/2013, 127/2013 i 92/2014), Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog Parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici te kako je utvrđeno Strategijama Vladinih programa od 2013. do danas i Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030.

Važnost zračnog prijevoza i povezanosti prepoznaje se u dva ključna cilja, a to su nacionalna integracija i internacionalizacija regija Republike Hrvatske. Postizanjem ova dva cilja također će se ispuniti i većina ključnih strateških ciljeva Vlade Republike Hrvatske te time pospješiti gospodarski i društveni razvoj svih regija Republike Hrvatske.

Nadalje, snaga turističkog sektora je ključna za gospodarstvo Republike Hrvatske no ona u istom omjeru naglašava potrebu povećanja raznolikosti istog kao i smanjenja postojeće pretjerane ovisnosti o turističkom sektoru. Za daljnji razvoj i održavanje turizma kao ključnog sektora hrvatskog gospodarstva zračna povezanost je glavni preduvjet, kako u optimalnom povezivanju s međunarodnim odredištima tako i osiguravajući optimalnu i učinkovitu mrežu domaćeg zračnog prijevoza.

Regije Republike Hrvatske nužno moraju razviti svoje gospodarske posebnosti te je utvrđeno da je prikladna i pristupačna nacionalna i međunarodna zračna povezanost ključna u postizanju ovog cilja. Također, regionalna zračna povezanost pospješuje nacionalnu integraciju te osim pružanja poslovnih prilika pruža još niz drugih društvenih učinaka koje stanovništvu udaljenih i izoliranih regija omogućavaju mobilnost i lakšu dostupnost, između ostalog, obrazovnim, kulturnim i sportskim aktivnostima, posjet obitelji i prijateljima, itd.

Katalitički utjecaj zračnog prijevoza, a posredno i regionalne zračne povezanosti, vezan je za njegovu mogućnost da omogući ostalim sektorima gospodarstva da funkcioniraju učinkovitije i jednostavnije. Ovo se očituje u nizu pokazatelja kao što su npr. preusmjeravanje resursa na produktivnije aktivnosti olakšavajući i osnažujući time međunarodnu razmjenu dobara i usluga, povećanje intenziteta tijeka kapitala povećanjem ulaganja u proizvode, usluge i tehnologije, razvijanja novih tržišta i razmjene znanja, itd.

Imajući gore navedeno u vidu može se zaključiti da dugoročni učinci zračne povezanosti nisu samo izravni utjecaji na zaposlenost stanovništva, već je to njezina mogućnost da poboljša i unaprijedi gospodarski razvoj kroz povećanu produktivnost u svim sektorima gospodarstva. Zračna povezanost je ključan i neophodan preduvjet koji omogućava gospodarstvu da iskoristi svoj širi potencijal s ciljem angažiranja dodatne radne snage, znanja i kapitala te potiče razvoj domaćih kompanija i stranih ulaganja.

Napominjemo i da hrvatsko unutarnje tržište zračnog prijevoza iznosi preko 500 tisuća putnika godišnje te da je Republika Hrvatska jedna od rijetkih država u široj okolini s tako razvijenim domaćim tržištem. Ovome doprinose razni geopolitički i gospodarski čimbenici (kao npr. sam oblik Republike Hrvatske, udaljenost i prometna izoliranost određenih regija, jak turistički sektor...). Gubitak unutarnjeg tržišta bi sa sobom donio brojne negativne učinke koji bi proizveli značajne poteškoće i gubitke izravno u industriji zračnog prometa (zračne luke, prijevoznici, kontrola zračne plovidbe), a posebno u turističkom sektoru koji je glavni generator gospodarskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. Gubitkom redovnih prometnih veza svih regija Republike Hrvatske značajno bi se unazadila kvaliteta života stanovnika Republike Hrvatske.

Zbog svega gore navedenog kao i činjenice da zbog izrazite sezonalnosti i nerentabilnosti zračni prijevoznici u Republici Hrvatskoj nemaju poslovnog interesa za obavljanje cjelogodišnjeg, redovitog zračnog prijevoza na domaćim linijama na komercijalnim osnovama, predlaže se uvođenje obveze obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza u razdoblju od 27. ožujka 2016. do 28. ožujka 2020. i to na sljedećim linijama:

- Dubrovnik – Zagreb - Dubrovnik;
- Split – Zagreb - Split;
- Zagreb – Zadar – Pula – Zadar - Zagreb;
- Zagreb – Brač – Zagreb;
- Osijek – Dubrovnik – Osijek;
- Osijek – Split – Osijek;
- Osijek – Zagreb – Osijek;
- Osijek – Pula – Split – Pula – Osijek
- Osijek – Rijeka - Osijek
- Rijeka – Split – Dubrovnik – Split - Rijeka;

Linije su utvrđene s ciljem međusobnog povezivanja udaljenih i izoliranih regija (npr. Slavonije s Istrom, Kvarnerom i Dalmacijom) te osiguranja međunarodne povezanosti svih regija preko Zagreba (npr. Split-Zagreb, Osijek-Zagreb, Dubrovnik-Zagreb), itd. Sve navedene linije ispunjavaju kriterije utvrđene relevantnim zakonodavnim okvirom te postižu i druge ciljeve kojima se poboljšava učinkovitost obavljanja domaćeg zračnog prijevoza u Republici Hrvatskoj.

Koncept obveznosti obavljanja javne usluge zračnog prijevoza (nadalje: PSO) provodi se sukladno odredbama relevantnih propisa EU, sa svrhom unapređenja gospodarskog i društvenog razvoja regije koju opslužuje zračna luka, te omogućavanja prometovanja na linijama između

zračnih luka koja opslužuje prometno izoliranu regiju ili regiju u razvoju i linija sa slabim prometom, a od važnosti za regiju. PSO se trenutno primjenjuje i u 12 država članica Europske unije i Europskog gospodarskog prostora (EEA) na više od 200 zračnih linija, od čega se gotovo polovica obavlja samo u Francuskoj i Norveškoj.

Uvođenje obveze obavljanja javne usluge zračnog prijevoza propisano je odredbama članka 30. Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 69/2009, 84/2011, 54/2013, 127/2013 i 92/2014) i Uredbom (EZ) br. 1008/2008 Europskog Parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici.

Sukladno navedenom zakonodavnom okviru, a u slučaju kada zračni prijevoznik nema poslovnog interesa za obavljanje usluga zračnog prijevoza na određenoj liniji, i ako se takva linija smatra vitalnom za gospodarski i socijalni razvoj određene regije, Vlada Republike Hrvatske može nametnuti obvezu obavljanja javne usluge na toj liniji provedbom javnog natječaja.

Ovom Odlukom predlaže se da Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture provede javni natječaj za dodjeljivanje prava i obveza obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza, kako je uostalom bilo i za PSO program koji se trenutačno provodi, a završava 26. ožujka 2016., u standardu kojeg također utvrđuje Ministarstvo na temelju okvirima utvrđenih u Strategijama Vladinih programa te Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske u razdoblju od 2014. do 2030.

Važno je napomenuti da će se unaprjeđenom distribucijom frekvencija te podešavanja minimalnih traženih kapaciteta, a što će uz ostale standarde usluge biti propisano javnim natječajem, može osigurati i veći broj letova usporedno s postojećim PSO programom. Trenutačno se u domaćem zračnom prijevozu kroz PSO program izvrši 6814 letova no s novim programom očekujemo povećanje od otprilike 10% u broju letova i otprilike 5% u broju sjedala. Pri tome je važno naglasiti da će neophodna financijska sredstva za izvršenje ovog programa ostati na istoj razini kao i u postojećem PSO programu, tj. da se ne planirana povećanje potrebnih sredstava, a učinak novog PSO programa na Državni proračun Republike Hrvatske započinje u 2016. godini i to u smislu nadoknade razlike prihoda nad troškovima obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza. U 2015. nisu potrebna dodatna financijska sredstva za provedbu ove Odluke.